

Nr 15.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående viss eftergift i fråga om gällande villkor för beviljade statsbidrag från allmänna och norrländska avdikningsanslagen; given Stockholms slott den 8 december 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att statsbidrag från allmänna eller norrländska avdikningsanslaget, som före utgången av år 1916 av Kungl. Maj:t beviljats till arbetsföretag, vilket vid slutet av nämnda år ännu icke blivit utfört och av lantbruksstyrelsen godkänt, må utgå oavkortat, utan hinder därav att verkliga kostnaderna för arbetets utförande må understiga den vid statsbidragets bestämmande beräknade.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 december 1916.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen statsrådet friherre Beck-Friis anförde:

I skrivelse nr 114 den 13 maj 1916 anhöll riksdagen om vidtagande av vissa ändringar i gällande villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från allmänna avdiktningensanslaget och norrländska avdiktningensanslaget, avseende bland annat att dylikt bidrag skulle utgå oavkortat med vid dess beviljande bestämt belopp.

I anledning av riksdagens berörda framställning har Kungl. Maj:t, efter lantbruksstyrelsens hörande, den 28 juli 1916 utfärdat nya kungörelser angående villkoren för statsbidrag från förenämnda bägge anslag. I dessa kungörelser stadgas, att av Kungl. Maj:t beviljat statsbidrag utgår oavkortat, utan hinder därav att verkliga kostnaden för arbetets utförande må understiga den beräknade. Kungörelserna träda i kraft den 1 januari 1917.

Lantbruksstyrelsen har nu i skrivelse den 21 oktober 1916 framhållit, att intill den 1 januari 1917 gällde i förevarande avseende, att vid beviljande av statsbidraget skulle, där Kungl. Maj:t icke funne undantag böra äga rum, iakttagas, att, om verkliga kostnaden för arbetets utförande skulle befinnas understiga den beräknade, av vederbörande myndighet granskade och godkända kostnaden, statsbidraget skulle minskas med så stor del av den ifrågavarande besparingen, som det beviljade statsbidraget utgjort av den beräknade kostnadssumman. Sistnämnda villkor hade — anför lantbruksstyrelsen vidare — i alla för dylika bidrags åtnjutande utfärdade kontrakt blivit hittills intaget och torde böra intagas även i de kontrakt, som ytterligare upprättades angående de företag, till vilka bidrag beviljades under år 1916. Följden härav bleve, att den skedda ändringen ej komme att få tillämpas på andra företag än dem, till vilka anslag beviljades efter 1917 års ingång. För de företag, till vilka anslag beviljats före år 1917, skulle alltså, därest icke annat beslut fattades, de äldre bestämmelserna gälla i avseende på kostnadsredovisningen och avkortningen å de beviljade bidragen. Då emellertid en stor del av de företag, till vilka bidrag beviljats före år 1917, icke hunne kontraktsenligt avslutas förr än efter 1920 års ingång, kunde en sådan olikhet i förevarande avseende mellan företag, till vilka bidrag beviljats före och efter den 1 januari 1917, för vederbörande intressenter förefalla orättvis. Av den utredning i förevarande fråga, som lämnats vid 1916 års riksdag, syntes också framgå, att den beslutade ändringen i förevarande avseende vore påkallad, för att uppfyllandet av det med staten för dylikt bidrags erhållande ingångna kontraktet icke skulle omöjliggöras eller i allt för hög grad försvåras.

Om nu ifrågavarande lättnad i villkoren beviljades även för företag, till vilka bidrag beviljats före den 1 januari 1917, skulle detta icke medföra någon avsevärd förlust för statsverket.

På grund av vad sätunda blivit anfört har lantbruksstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen, att den vid 1916 års riksdag i villkoren för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från norrländska och allmänna avdikningsanslagen beslutade ändring, att av Kungl. Maj:t beviljat statsbidrag skulle utgå oavkortat, utan hinder därav att verkliga kostnaden för arbetets utförande understege den beräknade, skulle gälla jämväl för de vid 1917 års ingång ännu icke utförda och av lantbruksstyrelsen såsom godkända förklarade företag, till vilkas utförande bidrag från allmänna eller norrländska avdikningsanslaget tillgodonjöttes.

Statskontoret har i utlåtande den 7 november 1916 förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till lantbruksstyrelsens framställning.

*Departements-
chefen.*

Lantbruksstyrelsens framställning åsyftar, att den genom förberörda kungörelser från kronans sida medgivna eftergift i förevarande avseende skall retroaktivt tillämpas även å de vid 1916 års utgång ännu icke avslutade och vederbörligen godkända företag, till vilka bidrag enligt de nu gällande reglerna antingen redan beviljats eller komma att beviljas före utgången av innevarande år. Då, såsom utredningen vid 1916 års riksdag utvisar, ändringen är till avsevärd fördel för intressenterna i arbetsföretaget och även medför arbetsbesparing för det allmänna och förenkling i ärendenas handläggning, samt den direkta ekonomiska förlust, som må uppstå för statsverket genom efterskänkande av de bidragsbelopp, som eventuellt skulle på grund av den uvarande reglerna i detta avseende återbetalas, får anses vara mycket obetydlig, tvekar jag icke att tillstyrka lantbruksstyrelsens förslag.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att statsbidrag från allmänna eller norrländska avdikningsanslaget, som före utgången av år 1916 av Kungl. Maj:t beviljats till arbetsföretag, vilket vid slutet av nämnda år ännu icke blivit utfört och av lantbruksstyrelsen godkänt, må utgå oavkortat, utan hinder därav att verkliga kostnaden för arbetets utförande må understiga den vid statsbidragets bestämmande beräknade.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet skulle med den lydelse bil. — till detta protokoll utvisar avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ivar Bruze.